

Invasionen av nötskrika

Garrulus glandarius
vid Falsterbo hösten 1994

LENNART KARLSSON, SOPHIE EHNBOM
& GÖRAN WALINDER

Meddelande nr. 175 från Falsterbo fågelstation

HÖSTEN 1994 VID FALSTERBO karaktäriserades av kraftiga flyttningsrörelser hos en rad s.k. invasionsarter eller partiella flyttare. Särskilt talrika var blåmes, nötskrika, grönsiska, gråsiska och domherre (Karlsson m.fl. 1995). Av dessa tilldrog sig kanske nötskrikorna det största intresset, eftersom det var första gången sedan 1977, som arten uppträdde så talrikt.

I denna redogörelse presenteras några olika aspekter på invasionen 1994. De är baserade på data från de standardiserade räkningarna av utsträckande fåglar vid Nabben (dagligen 11 aug. – 20 nov. från gryningen till kl 14.00) samt den standardiserade ringmärkningen vid Falsterbo fyr (dagligen 21 juli – 10 nov. från gryningen och minst sex timmar framåt). Väderdata är hämtade från SMHI:s station vid Falsterbo fyr och avser avläsningar kl. 10.00 (normaltid). Uppgifter om ollontillgång 1962–1994 har erhållits från Statsskovenes Planteavlstation (det danska Miljöministeriets skogsförädlingsstation) i Grib Skov på norra Sjælland (F. Knudsen i brev till H. Heldbjerg), som i stort torde vara giltiga även för Sydsverige (F. Knudsen muntl.). För åren 1949–1961 har uppgifterna hämtats från Ulfstrand (1963).

Antal och tidsfördelning

Totalt sträckte 18 772 nötskrikor och 1 306 individer ringmärktes. De första fåglarna sågs i mitten av september (1 ex. på sträckförsök 14 sept., arten dagligen observerad fr.o.m. 19 sept.). Invasionen nådde sitt maximum under de tio första dagarna i oktober för att sedan hastigt avtaga. Den sista utsträckande nötskrikan noterades 25 oktober, och den sista ringmärkta bokfördes 3 november. Antalet dagligen ut-

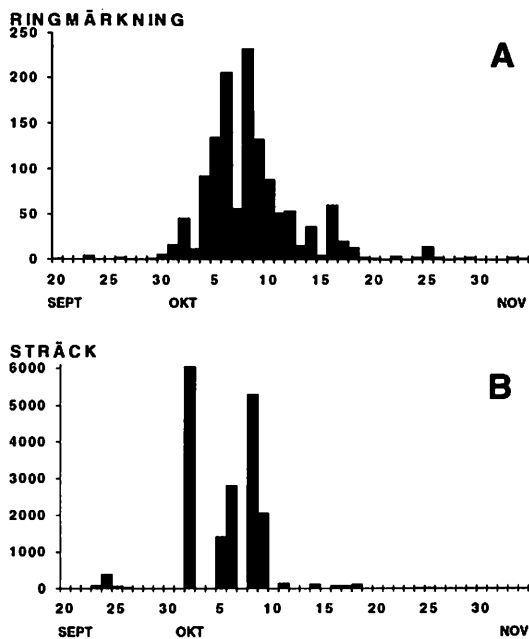
sträckande respektive ringmärkta nötskrikor framgår av Figur 1A och 1B.

Utsträcket var koncentrerat till fem dagar inom samma vecka (2–9 oktober) med följande dagssummor: 6 050 (2 okt.), 1 410 (5 okt.), 2 800 (6 okt.), 5 300 (8 okt.) och slutligen 2 065 (9 okt.), motsvarande 94% av totalsumman. Under samtliga dessa fem dagar rådde svaga till måttliga vindar (högst 6 m/s) mellan syd och nordväst. Sikten var under fyra av dagarna minst så god (>23 km) att Stevns klint på danska sidan av Öresund syntes. Vindstyrka och sikt tycktes alltså vara avgörande för utsträckets intensitet, medan däremot molnighet och temperatur inte påverkade nämnvärt.

Nötskrikornas tvekan inför passagen av havet var som vanligt stor, och många resultatlösa sträckförsök slutade med att fåglarna till synes handlöst kastade sig ned i fyrträdgården, Kålhagen eller inåt Falsterbo.

De fem högsta fångstsummorna var 232 (8 okt.), 205 (6 okt.), 134 (5 okt.), 132 (9 okt.) och 92 (4 okt.), tillsammans utgörande 61% av totalsumman. Sambandet mellan sträck- och ringmärkningssummor är statistiskt signifikant ($r=0,67$), men ett par intressanta avvikelser finns.

Den bästa sträckdagen (2 okt.) räknades över 6 000 nötskrikor medan endast 45 ex. ringmärktes. Den bästa fångstdagen (8 okt.) ringmärktes 232 och räk-

Figur 1. Antal ringmärkta (A) respektive utsträckande (B) nötskrikor vid Falsterbo hösten 1994.

Number of ringed (A) and migrating (B) Jays at Falsterbo during autumn 1994.

nades 5 300 på utsträck. Den 4 oktober ringmärktes 92 ex., medan inte en enda sträckte ut (frisk västlig vind). Dessutom fångades mer än tio nötskrikor under ytterligare sex dagar då inget utsträck registrerades. Utsträck noterades under två dagar då ingen nötskrika fångades. Båda dessa dagar inföll i september, under invasionens början. Naturligtvis sammanhänger dessa skillnader med förekomsten av vändningsrörelser, men många gånger sågs också fåglar komma inifrån Falsterbo med kurs på fyrträdgården där de landade direkt. En typisk sådan dag var 4 oktober, då motvinden styrde in fåglarna på en bana i lä av fyrträdgården och på endast någon meters flyghöjd över marken.

FOTO: JAN ELMELID

Under vintern är nötskrikan *Garrulus glandarius* beroende av ek- och bokollon.

Åldersfördelning och biometri

Samtliga nötskrikor som ringmärktes åldersbestämades enligt kriterier som presenterats av Svensson (1992) och Jenni & Winkler (1994). Även egna nyupptäckta kriterier (bl.a. irisfärg) användes vid

åldersbestämningen. Av samtliga ringmärkta fåglar var 92% årsungar (1K). Flera av dessa uppvisade en ruggningsgräns bland de större täckarna, och i ett par fall var alla större täckare samt även alulan ruggad (jfr. Svensson 1992). De gamla (2K+) fåglarna klassades efter irisfärg, varvid 33% bedömdes som fjolåringar (2K) och 67% som äldre (3K+). Mediandatum för såväl unga som gamla inföll 8 oktober.

Hos de infångade nötskrikorna noterades vinglängd ("max. chord", Svensson 1992), fettklass (0–9) och vikt så långt tiden medgav (Tabell 1). Av 1 030 fettklassade fåglar låg 98% i de tre lägsta fettklasserna (0–2) och 41% bedömdes tillhöra fettklass 0, dvs. inget synligt fett fanns. Signifikanta skillnader konstaterades mellan unga och gamla fåglar för alla tre parametrarna. Ungfågeln hade genomsnittligt kortare vingar, mindre fett och lägre vikt (Tabell 1).

Jämförelse med vikter insamlade från fåglar vid Hässlen, Dalarna (n=57, Forslund opubl.) och Revinge, Skåne (n=79, Grahn opubl.) visar att de flyttande nötskrikorna vid Falsterbo vägde i medeltal fyra respektive sex gram mindre än sina artfränder i inlandet (endast ungfåglar jämförda). Jämförelsen har en brist i att vikterna för de mer stationära nötskrikorna är insamlade under flera år och vid olika årstider. I vilket fall är skillnaden relativt liten (ca. 3%), och säger inte något om att de flyttande nötskrikorna skulle vara i sämre kondition än de som stannar. Även om stapelfödan (ekollon) tryter, så hittar nötskrikorna säkert annan föda. Flyttande nötskrikor vid Falsterbo har setts äta bl.a. nypon, äpplen, fläderbär, grodor och kungsfåglar. Att fåglarna ändå flyttar kan tänkas ha samband med att de inte hittar huvudfödan (ekollon). Vi fann ingen skillnad i medelvikt mellan nötskrikor fångade under dagar med kraftigt respektive svagt utsträck.

Återfynd

Fram t.o.m. augusti 1995 har 18 av de ringmärkta nötskrikorna rapporterats återfunna (1,4%), en något lägre andel än de 4,8% som anges av Roos (1984). Förklaringar till detta kan vara att endast tio månader förflutit sedan fåglarna märktes samt en viss efter-

Ålder	N	Vinglängd (mm)	Fettklass	Vikt (g)
1K/3	936	183,3 (167–199)	0,8 (0–3)	152,1 (110–195)
2K+/4	96	187,2 (177–202)	1,2 (0–4)	156,7 (130–190)

Tabell 1. Vinglängd, fettklass och vikt (medelvärden, min.-max.) hos unga (1K) respektive gamla (2K+) nötskrikor ringmärkta vid Falsterbo hösten 1994.

Mean wing-length, fat score and body mass (+ min-max values) in first-year (Euring code 3) and adult (Euring code 4) Jays ringed at Falsterbo during autumn 1994.

släpning av rapporteringen till Ringmärkningscentralen. Även om de allra flesta nötskrikor återfinns inom ett år efter märkningen (jfr. Roos 1984), så är det ju osäkert när upphittaren rapporterar återfyndet. Ytterligare en faktor kan vara minskad jakt. Endast tre fynd (17%) gäller skjutna fåglar, väsentligt färre än de 67% som redovisas av Roos (1984).

Av de 18 fynden är fem lokala, dvs. från Falsterbonäset. Den geografiska fördelningen av övriga (Figur 2) visar stor överensstämmelse med fyndmaterialet från invasionerna 1955 och 1977 (se kartor hos Enemar 1957, Roos 1984). De flesta fynden ligger i princip i Malmöhus län, medan två fåglar återfunnits "i sträckriktningen" på västra Själland. Det mest långväga fyndet är en nötskrika som hittades död i östra Småland efter 27 dagar, 259 km nordost om Falsterbo. Återfyndsbilden stöder den visuella uppfattningen av nötskrikornas beteende vid Falsterbo: Stor tvekan att sträcka ut över havet och många vänder. Att relatera antalet återfynd i olika riktningar till antalet utsträckande respektive vändande fåglar är dock knappast möjligt. De retursträckande fåglarna är troligen överrepresenterade i fyndmaterialet, eftersom de just genom sin tveksamhet löper störst risk att hamna i näten (Enemar 1957, Roos 1984).

Inga kontroller (förutom två lokala) av ringmärkta

Figur 2. Återfynd av nötskrikor ringmärkta vid Falsterbo hösten 1994. Fyllda symboler = funna 1994. Öppna symboler = funna 1995.

Recoveries of Jays ringed at Falsterbo during autumn 1994. Filled circles = found in 1994. Open circles = found in 1995.

nötskrikor med främmande ringar gjordes. Några direkta bevis för de sträckande nötskrikornas rekryteringsområden erhöles därmed inte. Man kan dock på goda grunder anta att majoriteten utgjordes av sydsandinaviska "ekollon-skrikor", eftersom återfynden visar att fåglarna inte flyttar särskilt långt. Nötskrikor av mera östligt ursprung som passerar Baltikum och Polen har återfunnits efter att ha tillryggalagt betydligt längre sträckor (Zink 1981). En översikt över invasionsarternas uppträdande vid Pape, Lettland 1967–1983 visar också att nötskrikan där uppträder mer eller mindre årligen (Baumanis 1986).

Orsaker till invasionen

I litteraturen är sambandet mellan nötskrikeinvasioner och utebliven frösättning hos i första hand ek väl dokumenterat (se t.ex. Svärdson 1957, Ulfstrand 1963, Bossema 1979, Alerstam 1982, Andrén 1985). Nilsson (1984) har också funnit att nötskrikan gärna tar bokollon om ekollontillgången är dålig. En riklig ollontillgång i de sydsvenska bokskogarna kan alltså bromsa upp en invasion innan den når Falsterbo, så skedde t.ex. 1983 (Gärdenfors m.fl. 1984). För att en massflyttning skall ske vid Falsterbo, bör alltså tillgången på såväl ek- som bokollon vara dålig.

Hösten 1994 var frösättningen hos såväl ek som bok mycket dålig (Statsskovenes Planteavlstation, Figur 3). Med tanke på den omfattande utflyttningen av flera fröätande arter (mesar, siskor) finns det skäl att anta att detsamma gällde t.ex. björk, al och gran. Den dåliga frösättningen hos åtminstone eken berodde på att den kyliga junimånaden 1993 försvagade anlagen för 1994 års blomning och frösättning.

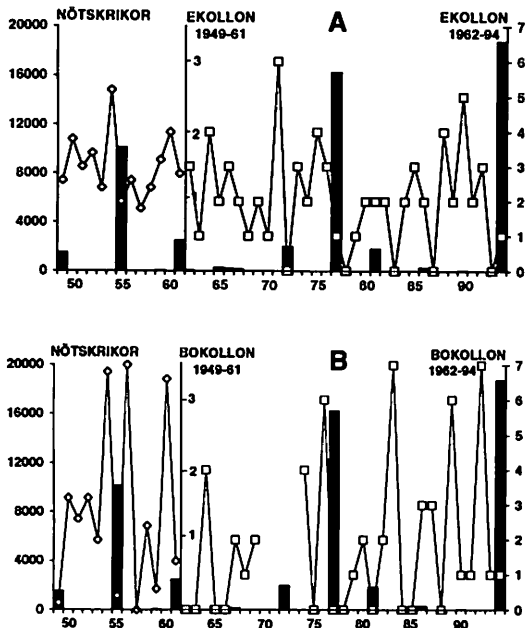
Eftersom det huvudsakligen är ungfåglar som flyttar, bör en föregående lyckad häckningssäsong ytterligare förstärka invasionen. En faktor som eventuellt påverkat beståndsstorleken är, att ollontillgången under flera av åren före invasionen var relativt hygglig (jfr. Figur 3). Andrén (1985) visar att ekollontillgången under föregående höst i viss mån påverkar invasionernas omfattning. Möjligen blir häckningsframgången bättre efter en höst med mycket ekollon, dels på grund av större vinteröverlevnad och dels för att nötskrikan gärna matar ungarna med de små näringsrika groddbladen på de groende ekplantorna (Bossema 1979).

Kanske har också nötskrikebeståndet ökat till följd av den långa perioden av milda vintrar sedan 1987/88. Även på 1970-talet förekom en rad milda vintrar före den kraftiga invasionen vid Falsterbo

1977. Några belägg för beståndsökningar finns dock inte i de årliga häckfågeltaxeringarna och vinterfågelräkningarna (Svensson 1994).

Jämförelse med andra invasionsår

Sedan början av 1940-talet, då regelbundna sträckobservationer inleddes vid Falsterbo (Rudebeck 1950), har nötskrikeinvasioner inträffat elva gånger med intervall på fyra–sex år. Särskilt kraftiga invasioner (>10 000 utsträckande) noterades 1955, 1977 och 1994, medan mera måttliga flyttningsrörelser (>1 000) förekom 1949, 1961, 1972, och 1981.

Figur 3. Antalet sträckande nötskrikor vid Falsterbo (staplar) 1949–1994 jämfört med tillgången på ekollon (A) respektive bokollon (B) 1949–1961 (Ulfstrand 1963) och 1962–1994 (Statsskovenes Planteavlstation). Uppgifter om bokollon saknas 1970–1973. Ollontillgången har klassats efter en 5-gradig (1949–1961) och en 8-gradig skala (1962–1994): 0=ingen, 4 respektive 7=extremt god skörd. Obs! Inga sträckobservationer ägde rum 1951. Sträcksummor för 1961–72 är endast uppskattningar.

Number of migrating Jays (columns) at Falsterbo 1949–1994 in relation to acorn (A) and beech mast (B) crops 1949–1961 (Ulfstrand 1963) and 1962–1994 (Statsskovenes Planteavlstation, DK). No data on beech mast crops 1970–1973 available. Acorn and beech mast crops were classified according to a 5-degree (1949–1961) and an 8-degree scale (1962–1994) where 0 means "none" and 4 and 7 respectively mean "extremely rich". N.B. No migration counts were carried out in 1951. Numbers of migrants 1961–1972 were estimated.

Därutöver har nötskrikor i mindre antal sträckt under höstarna 1943, 1986 och 1990, samt under några år i mitten på 1960-talet (Rudebeck 1950, Ulfstrand 1959, 1974, Roos 1978, 1982, 1990, 1993, Falsterbo fågelstations dagbok 1961–72). Summorna fr.o.m. 1973, då de standardiserade räkningarna inleddes är direkt jämförbara, även om nötskrikornas "virriga" uppträdande vid Nabben alltid innebär en viss osäkerhet i sträcksummorna. Också summorna från tiden före 1961 är åtminstone grovt jämförbara, eftersom dagliga, regelbundna observationer utfördes. Däremot är uppgifterna från 1961–72 högst osäkra.

Ringmärkningssummorna från de olika invasionsåren är endast jämförbara fr.o.m. 1980. Den enda invasionerna av större omfattning därefter inträffade 1981 och nu 1994. Förhållandet mellan sträck- och fångstsummor blir 12:1 respektive 14:1. Från tiden före 1980 kan nämnas att 1955 fångades 300 nötskrikor i hökburar ute på Nabben, och under invasionen 1977 togs drygt 400 vid fyren, en summa som förvisso hade blivit högre om vi inte drabbats av akut ringbrist under de bästa dagarna.

Att döma av sträcksummorna var invasionen 1994 helt i klass med 1977, kanske t.o.m. något större. I Figur 3 ges en översikt över antalet utsträckande nötskrikor vid Nabben 1949–1994. I figuren finns också ek- respektive bokollontillgången redovisad enligt uppgifter från Ulfstrand (1963) och från Statsskovenes Planteavlstation 1962–94 (F. Knudsen i brev till H. Heldbjerg). Samstämmigheten mellan invasioner och dålig ollonskörd är påfallande. Det är dock värt att notera att 1983, 1987 och 1993 utmärktes av dålig ekollontillgång, utan att några nötskrikor sträckte vid Falsterbo. Bokollonskörden var emellertid extremt god 1983 och "medelgod" 1987 (Figur 3), något som fick nötskrikorna att stanna i bokskogarna (jfr. ovan). Däremot var frösättningen, enligt de danska uppgifterna, dålig hos bägge trädslagen 1993, och man undrar förstås varför inga fåglar sträckte då. I de danska "avelskogarna" fick man ett kraftigt angrepp av ekvecklare *Tortrix viridana*, vilket medförde att även fröanlagen blev uppätta (F. Knudsen i brev). För ekarna ute i landskapet var däremot frösättningen "god" (dvs. 4 på skalan i Figur 3). Eventuellt är frösättningen för "landskaps-ekarna" mer jämförbar med förhållandena i Syd-sverige, och det skulle förklara varför inga nötskrikor sträckte 1993. Det betyder i så fall också att ekollontillgången före de stora invasionerna 1977 och 1994 var relativt god under fyra respektive fem år. Åren 1976 och 1992 var dessutom goda bokollonår.

Tack

Vi tackar Mats Forslund, Mats Grahn och Gunnar Roos för att ha låtit oss ta del av opublicerat material. Tack också till Flemming Knudsen, Statsskovenes Planteavlstation i Humlebæk, Danmark, för upplysningar om ollonskörd och till Henning Heldbjerg, som förmedlade desamma. En särskild eloge går till ringmärkarna som fick fingrarna söndertuggade av nötskrikor under oktober 1994.

FALSTERBO FÅGELSTATION

Fyren, 239 40 Falsterbo

Litteratur:

- Alerstam, T. 1982. *Fågelflyttning*. Signum. Lund.
- Andrén, H. 1985. Nötskrikans *Garrulus glandarius* invasionsflyttning. *Vår Fågelvärld* 44: 261–268.
- Baumanis, J. & Rute, J. 1986. Long-term occurrence of irregular migrants at Pape, Latvia. I: *Baltic Birds IV*. *Vår Fågelvärld* suppl. 11: 13–16. Stockholm.
- Bossema, I. 1979. Jays and oaks: an eco-ethological study of a symbiosis. *Behaviour* 70: 1–117.
- Enemar, A. 1957. Ringmärkningsverksamheten vid Falsterbo fågelstation 1954–56. *Vår Fågelvärld* 16: 20–36.
- Gärdenfors, U., Hirschfeld, E., Holst, O., Persson, O. & Undeland, P. 1984. *Fåglar i Skåne 1983*. Anser Suppl. 16: 67–68.
- Jenni, L. & Winkler, R. 1994. *Moult and ageing of European Passerines*. Academic Press. London.
- Karlsson, L., Ehnborn, S. & Walinder, G. 1995. Ringmärkningen vid Falsterbo fågelstation 1994. *Anser* 34: 173–194.
- Nilsson, S.G. 1984. Ecological and evolutionary interactions between reproduction of beech *Fagus sylvatica* and seed eating animals. *Oikos* 44: 157–164.
- Roos, G. 1978. Sträckräkningar vid Falsterbo hösten 1977. *Anser* 17: 69–89.
- Roos, G. 1984. *Flyttning, övervintring och livslängd hos fåglar ringmärkta vid Falsterbo (1947–1980)*. Anser Suppl. 13: 175–176.
- Roos, G. 1990. Sträckräkningar vid Falsterbo höstarna 1985, 1986 och 1987. *Anser* 29: 3–52.
- Roos, G. 1993. Sträckräkningar vid Falsterbo hösten 1990, särskilt förekomsten av fyra invasionsarter: mindre korsnabb, svartmes, blåmes och sidensvans. *Anser* 32: 1–28.
- Rudebeck, G. 1950. *Studies on Bird Migration*. *Vår Fågelvärld* Suppl. 1. Lund.
- Svårdson, G. 1957. The "invasion" type of bird migration. *Brit. Birds* 50: 314–343.
- Svensson, L. 1992. *Identification of European Passerines*. 4th revised and enlarged ed. Stockholm.
- Svensson, S. 1994. Vinterfågelräkningen. I: SOF. 1994. *Fågelåret 1993*. Sid. 19–25. Stockholm.
- Ulfstrand, S. 1959. Fågelsträcket vid Falsterbo år 1955. *Vår Fågelvärld* 18: 131–160.
- Ulfstrand, S. 1963. Ecological aspects of irruptive bird migration in northwestern Europe. *Proc. XIII Intern. Ornithol. Congr.* 780–794.
- Ulfstrand, S., Roos, G., Alerstam, T. & Österdahl, L. 1974. *Visible bird migration at Falsterbo, Sweden*. *Vår Fågelvärld* Suppl. 8. Lund.
- Zink, G. 1981. *Der Zug europäischer Singvögel*. 3. Lieferung. Vogelzug Verlag. Möggingen.

Summary

During autumn 1994, migrating Jays *Garrulus glandarius* were very numerous at Falsterbo, SW Sweden. 18 772 migrating Jays were counted at Nabben (outermost point) and 1 306 were ringed in the Lighthouse garden.

Daily totals are shown in Figur 1. The peak of the irruption occurred during the first ten days of October. Highest daily totals were 6 050 migrating (2 Oct) and 232 ringed (8 Oct). Migration seemed to be dependent on visibility and wind speed, such as the birds were migrating when the Danish coast (25 km WSW of Falsterbo) was visible and wind speed was 6 m/s or less. Otherwise the Jays made repeated attempts to migrate, but turned back when confronted with the sea.

In all Jays captured, age, wing-length (max.chord), fat score and body mass were recorded as far as time permitted (Table 1). There were significant differences in wing-length, fat score and body mass between the two age groups. First year birds had on average shorter wings, lower fat score and lower body mass. There were no significant differences in body mass between Jays trapped on days with strong migration and those trapped on days with few migrants.

Comparison with Jays trapped inland during other years showed no significant difference in body mass. Thus the migrating Jays were probably in a relatively good condition, in spite of their energy-wasting behaviour. Like other Corvids, Jays are able to change their diet. However, their main diet, acorn, was almost absent in 1994, and this was the main reason for migration.

Up to August 1995, 18 of the Jays ringed in autumn 1994 were recovered, most of them in the reverse direction of migration (Fig. 2). Only two recoveries were from "across the sea" (W Sealand). The recovery pattern is very similar with the ones from other irruptions, i.e. 1955 and 1977.

The correlation between irruptions of Jays and the absence of acorn is well-known. Especially strong irruptions occur when there was a good acorn crop in the previous year. However, the irruptions of Jays at Falsterbo are also correlated with beech mast crops. In 1994 both acorn and beechmast crops were very poor. In 1983 the acorn crop was very poor while the beech mast crop was extremely rich. The migrating Jays then stopped in the beech forests in the southernmost provinces of Sweden, and no migrants were observed at Falsterbo. A survey of the numbers of migrating Jays at Falsterbo and the acorn and beech mast crops during 1949–1994 is shown in Figur 3.

De stora insjöarna Vänern och Vättern berörs under hösten av ett kraftigt sträck av sjöfåglar, bland annat myrspovar *Limosa lapponica* och kustpipare *Pluvialis squatarola* (ovan) och alfåglar *Clangula hyemalis*.

FOTO: JOHN LARSEN

Nötskrikor *Garrulus glandarius* på sträckförsök över Nabben i Falsterbo hösten 1994. I lä av vindskyddet står sträckräknaren Gunnar Roos. Många fåglar skrämdes av havet och tog sin tillflykt till buskagen på udden.

FOTO: JAN ELMELID

Län	Antal rapporterade stationära par	Medelantal ”stora” ungar per stationärt par (\pm SE)	% lyckade häckningar (= stationära par med minst en ”stor” unge)	Antal rapporterade häckningar med minst en ”stor” unge	Medelantal ”stora” ungar per lyckad häckning
Jönköpings län	4	0,25 \pm 0,25	25%	1	1,00
Hallands län & Älvsborgs län	12	1,00 \pm 0,28	58%	8	1,63 \pm 0,18
Värmlands län	10	0,90 \pm 0,23	70%	13	1,00 \pm 0,20
Örebro län (Lindesbergs k:n)	—	—	—	3	1,67 \pm 0,58
Kopparbergs län (Malungs k:n)	56	0,80 \pm 0,10	57%	34	1,38 \pm 0,085
Gävleborgs län	11	0,73 \pm 0,24	55%	13	1,31 \pm 0,13
Jämtlands län (Bräcketrakten)	—	—	—	9	1,44 \pm 0,18
Västerbottens län (havsfiskande bestånd)	14	0,86 \pm 0,25	50%	7	1,57 \pm 0,30
Västerbottens län (övrigt)	—	—	—	1	2,00
Norrbottnens län	1	1,00	—	2	1,00
Hela landet	108	0,81	56%	91	1,34
(exkl. Kopparberg)	52	0,83	56%	57	1,33

Tabell 1. Smålommens häckningsresultat 1994

Län	Antal rapporterade stationära par	Medelantal ”stora” ungar per stationärt par (\pm SE)	% lyckade häckningar (= stationära par med minst en ”stor” unge)	Antal rapporterade häckningar med minst en ”stor” unge	Medelantal ”stora” ungar per lyckad häckning, medelv. \pm SE
Stockholms län (Värmdö k:n)	2	1,00	100%	2	1,00
Södermanlands län (exkl. Båven)	29	0,76 \pm 0,19	52%	12	1,47 \pm 0,13
Jönköpings län	46	0,52 \pm 0,12	32%	16	1,63 \pm 0,13
Kalmar län (exkl. Öland)	2	0,00	—	0	0,00
Hallands län, Gbg och Bohus län, Älvsborg	42	0,81 \pm 0,15	45%	21	1,81 \pm 0,13
Värmlands län	4	1,00 \pm 0,41	75%	11	1,36 \pm 0,15
Gävleborgs län	9	0,33 \pm 0,24	22%	3	1,33 \pm 0,338
Västernorrlands län	3	0,33 \pm 0,33	33%	1	1,00
Västerbottens län	—	—	—	1	2,00
Norrbottnens län	3	0,67 \pm 0,33	67%	2	1,00
Hela landet	140	0,74	42%	72	1,58

Tabell 2. Storlommens häckningsresultat 1994